

KRISTI FORSONINGSGJERNING - PDF - Johannes Brandtzæg - "GJENNOM ILD"

Hvorfor er forsoningen nødvendig? Hva er forsoningen? Hva er det som ved forsoningen blir gitt til menneskene?

Disse spørsmålene må vi søke å finne svar på dersom vi skal få tak i hva det ligger i Kristi forsoningsverk. Allerede i middelalderen ble den læren satt fram at fordi Gud er uforanderlig kjærlighet har han aldri vært vred på menneskene. Derfor er det ikke Gud som skal forsones ved forsoningen, men menneskene. Dette er og blir en fornektelse av sannheter som er klart uttalt i Skriften.

Er Gud vred eller er han det ikke? Utelukkes vreden av Guds kjærlighet eller kan disse to følelsene finnes ved siden av hverandre?

Mange oppfatter vreden og kjærligheten på mekanisk vis. Man stiller de opp som to logiske motsetninger. Og fordi de synes å være logiske motsetninger, drar man den slutningen at de utelukker hverandre også i livets virkelighet. Man glemmer at logikk og liv ikke alltid faller sammen og at dersom det er motsigelse mellom de to, så er det en feil ved logikken, og så må den rettes etter livet og ikke omvendt.

Er det ikke slik at jo mer hellig kjærligheten er, dess mer naturlig er det at den kjenner vrede? Den rettferdige harmen er den naturlige utfylling til den hellige kjærligheten, dens naturlige reaksjonsmåte overfor det onde. Det er på den måten at kjærligheten unngår å bli det ondes allierte, slik at den som er fullkommen kjærlig også kan være fullkommen hellig.

Det bildet Bibelen gir oss av Gud, er at han kan vredes og er vred, og at mennesket på grunn av sin syndeskyld er gjenstand for Guds vrede. Det er et enstemmig nytestamentlig vitnesbyrd at om noen ikke tror Sønnen, så blir Guds vrede over han. ([Joh 3,36](#)).

Fordi Gud er vred og vreden hans varer så lenge synden ikke er tatt bort eller bragt til opphør, derfor må Gud forsones. Guds vrede må bringes til opphør ved at årsaken til vreden blir fjernet ved forsoningen. Ved slektens syndighet og de syndene den har gjort, står mennesket i skyldforhold til Gud. Det er hopet opp en sum av skyld og stiftet en gjeld. Denne tanken om menneskets forhold til Gud som et gjeldsforhold ligger sikkert til grunn for uttrykket om Kristus at han ga sitt liv til løsepenge og som en gjenløsning. ([1 Tim 2,5-6](#). [Mat 20,28](#)).

Gud må forsones ved at gjelden blir betalt. Skriften forteller at det skjer ved at Kristus lider vår straff og rammes av den dom som skulle rammet oss. Straffen ble lagt på han ([Es 53,5](#)) og han utslettet det skyldbrevet som var oss imot. ([Kol 2,14](#)).

At straffen er lidet og at skylden ved det er opphevet, er bare den ene siden. Den andre siden er at det er åpnet et rensessted slik at den personlige synd og syndighet kan fjernes ved renselse. ([1 Joh 1,7](#)). At det i Kristus er skapt en tilgjengelig livskilde med krefter til et nytt liv, det er den andre siden.

Slik er årsaken til Guds vrede tatt bort. På denne måten kommer vi til det som er hovedsaken i forsoningen, at Kristus ved sin gjerning gjennom handling og lidelse har forsonet oss med Gud og opphevet fiendskapet mellom oss og han. ([Ef 2,16](#)). Det er ved stedfortredende handling og lidelse Jesus har forlikt oss med Gud og opphevet fiendskapet mellom oss og han.

Dette er Skriftens lære om Kristi forsoning. Alle andre oppfatninger stemmer ikke med Skriften. Dermed er det og sagt at Kristi menighet av all makt må verne seg mot de. For vi kan sikkert gå ut fra at alt det som ikke stemmer med Skriften, før eller siden vil vise seg å inneholde store farer for kristenlivets sunnhet og sannhet. Det er en gammel sannhet i kirken dette at Kristus døde i vårt sted. «Ordet måtte bli hva vi er forat vi kunne bli hva han er.» (Ireneus). Denne sannheten er så gammel som kirken. Ja, det er på denne sannheten at kirken er bygd opp. Vi er i overensstemmelse med fedrene når vi lærer slik.

Hva er det så som ved forsoningen er gitt menneskene? For det første har vi ved forsoningen fått en fullt ferdig frelse. Det er intet å legge til. Derfor står det bare igjen å ta imot. Å tro er å ta imot. Derfor heter det at den som tror Sønnen, har evig liv. Den som tror, har alt fordi ingen ting mangler i den frelsen som er ordnet til.

Straffen er lidet. Skylden er tatt bort. Lovens forbannelse har rammet Kristus, og derved er forbannelsen opphevet. ([Gal 3,13](#)). Vi skal ikke mer dø. Dette er det vi ved frelsen er fridd fra. Følgen av dette er at hver hindring for Guds vennskap og farskjærlighet nå er tatt bort slik at Gud fritt kan øse ut over oss all den nåden som er nødvendig ikke bare for å bli fridd ut av syndens fengsel, men og for å bli tatt opp i Guds samfunn og en gang å gå inn i Guds herlighet.

Denne nåden er først og fremst syndenes forlatelse. Intet hindrer lenger Gud fra å tilgi oss syndene våre. I Kristus har vi forløsningen ved hans blod, syndenes forlatelse. ([Ef 1,7](#). [Kol 1,14](#)). Vi har den fordi den er ferdig og bare venter på å bli tatt imot. Den skal ikke skaffes til veie ved noen som helst fyldestgjørende gjerning fra vår side.

Vi var kjødelige, solgt under synden ([Rom 7,14](#)). Selv om vi hadde villet, kunne vi ikke gjøre oss fri fra syndens lov i oss. Men også dette som var umulig for loven fordi den var maktesløs på grunn av kjødet, det gjorde Gud da han sendte sin sønn og fordømte synden i kjødet. ([Rom 8,3](#)). Tidligere fordømte synden oss. Nå er den selv fordømt. Det er gjort ende på dens herredømme. Enden på syndens herredømme ligger og ferdig i Kristus som en fullbragt kjensgjerning. Det blir endog understreket for å styrke vår tro at det var Gud som gjorde det. Synden er satans våpen. Når vi er fri fra synden, er vi og fri fra satan.

Ved sin død beseiret Jesus døden i alle dens former. Det er bevist ved oppstandelsen. Han vant livet fordi han led straffen og tok dødsdommen over seg. I han har vi livet. Dermed er det altså gitt oss alle nødvendige forutsetninger for å forstå Guds vilje og å gjøre den. Det evige livet kan aldri dø. Dermed er vi sikret den endelige og evige frelsen. I Kristus har vi allerede det evige livet.

Denne ferdige frelsen utelukker all medvirkning fra menneskenes side. Den er dødsdommen over egenrettferdigheten. Det er ingen plass for denne frelsen i det hjertet der det ennå er noen som helst tillit til egen styrke. Den kan bare bli tatt imot av de fattige i ånden. Men der den blir tatt imot og bevart, der virker den ved Jesus Kristus alt det som er velbehagelig for Gud.

Andre «forsoningsteorier» åpner større adgang for eget arbeid. Det er uten tvil en av årsakene til at de alltid på nytt vinner tilhengere og forsvarere. Å oppgi seg selv helt er det vanskeligste av alt. Å vinne sitt liv ved å miste det er harde kår for den slekt som har dette som det mest framtrede kjennemerke: De søker alle sitt eget.

Ennå en ting må vi betone i denne forbindelsen. Av og til kan en høre predikanter som oppfordrer tilhørerne sine til å «samle alle sine synder sammen» og «ta dem og kaste dem på Jesus.» Denne talen er uten tvil velment, men den er og uten tvil ubibelsk. Den er farlig fordi den gjør frigjørelsen avhengig av en anstrengelse, et arbeid.

Det sanne og bibelske rette er at Gud selv har lagt alle våre synder på Jesus. Det var Gud som lot alle våre misgjerninger ramme han. Og det var Gud som gjorde Kristus til synd for oss. Han ble gitt hen etter Guds besluttede råd. ([Ap Gj 2,23](#)).

Dette øker tryggheten for oss. Det som Gud selv har gjort, er rett gjort, og det er gjort på en slik måte at det ikke er noen mangel ved det. Også i dette stykket er frelsen en ferdig frelse.

Så er det ennå et spørsmål igjen: Hva var det i forsonerens person som gjorde at han kunne bli menneskeslektens forsoner?

At han måtte være menneske for å kunne være i menneskets sted for Gud, er en tanke som har fått direkte uttrykk i den første forgjøttelsen: Kvinnens sed skal knuse slangens hode. Fordi han var den andre Adam, kunne det han vant, bli menneskeslektens eiendom. Det han vant, har han etterlatt som en åndelig arv til alle de som ved tro er blitt av hans slekt.

Hvordan kunne så et menneske, selv om han var syndfri, bære hele slektens syndeskyld, lide dens

straff, betale dens gjeld og oppfylle alle slektens forpliktelser?
Den som skulle det, måtte ha uendelighetens kraft til sin rådighet. Han måtte være Gud.

Skriften taler i dette stykket så klart at det ikke er til å misforstå. (Se [1 Kor 2,8](#), [Hebr 1,3](#), [Ap Gj 20,28](#), [Hebr 9,14](#)). Den uendelige forsoningskraften i Kristi offer blir bare mulig under forutsetning av at han er Gud.

Til disse spørsmålene knytter det seg stor praktisk interesse. Den mest iøynefallende praktiske interessen er nok den som knytter seg til spørsmålet om frelsesvissheten. Hvordan kan jeg bli sikker i min frelsessak? Er grunnvollen for min frelse og mitt håp pålitelig og så absolutt tilstrekkelig at jeg ikke behøver å se meg om etter noe annet? Er det nok å ta imot det som er ferdig, og som etter at det er ferdig, er gitt slik at jeg vet det er mitt? Etter det vi har sagt om stedfortrederen, kan synderen se på Guds lam og si: Alt ditt er mitt. Jesus sto i mitt sted, og det han vant, vant han for meg. Det var ikke for sin egen skyld, men for den falne slektens skyld han kom til verden, levde og led og var tro som sønn over Guds hus.

Til overflod heter det uttrykkelig at Gud har gitt sin sønn ([Joh 3,16](#)), og at han, etter at han er gitt, er blitt oss visdom fra Gud og rettferdiggjørelse og helliggjørelse og forløsning, med andre ord alt det vi behøver. ([1 Kor 1,30](#)).

Fordi den trengende og nakne og jammerlige synderen ustanselig kan si: Alt ditt er mitt, derfor kan han se helt bort fra seg selv, og i denne salige selvforglemmelsen blir Kristus hans alt. Han spør ikke først om han har gjenkjærlighet for deretter å tro seg som et Guds barn. Hans rett er innesluttet i Kristus og gitt i han. Jesus har på rettferdig vis vunnet denne retten fordi han villig og helt underkastet seg gjenløsningens vilkår.

Jeg behøver ikke å undersøke om jeg i meg selv er elskelig for Gud, for

hva Jesus meg har givet
gjør meg for Gud så kjær.

Ikke minst i dødsstunden vil det nok vise seg at denne forståelsen av forsoningen er den eneste som kan slukke alle den ondes brennende piler og gi sjelen ro.

Bare på denne måten kan og blodet, Lammets blod, få den plassen i frelseshusholdningen og i troens liv som det uten tvil skal ha.

Det gamle Testamentets teologi er en blodteologi, om det kan det ikke være tvil. Alle de blodige ofrene taler om det på sitt eget uimotsigelige språk. [Hebr 9,22](#) summerer opp Det gamle Testamentets lære om frelsen slik: Nesten alt blir etter loven rensset med blod, og uten at blod blir utgydt, skjer ikke forlatelse.

Det nye Testamentets teologi er og en blodteologi like så vel som Det gamles. Kristus har selv sagt at det er hans blod som utgydes til syndenes forlatelse. ([Matt 26,28](#)). Og i det apostoliske vitnesbyrde nevnes blodet gang på gang i den mening at det er blodet som er kjernen i forsoningsverket. ([Ap Gj 20,28](#), [Rom 5,9](#), [Kol 1,20](#) og flere steder).

I Jesus er det til forløsning først og fremst hans blod det kommer an på. ([Ef 2,7](#), [Kol 1,14](#)). Det er i Jesus og hans person mye annet, og alt har sin betydning. Men blodet er midtpunktet. Den som utelater blodet i sin forkynnelse, han utelater det som er evangeliets kraft, dets vesentlige innhold, det ordet som skaper frihet og gir liv. Derfor forkynte Paulus Kristus og han korsfestet. ([1 Kor 2,2](#)).

Blodet er betegnelsen for den dødsdommen som er fullbyrde, den straffen som er lidd. Blodet er ikke bare topp-punktet i Jesu lidelse, men det er det klareste bevis for hans uutholdelige troskap i å vise Faderens kjærlighet. Hele Jesu liv stiler mot blodet som det som var det egentlige mål for hans komme til verden.

Selv oppstandelsen blir underordnet i forhold til blodet. For oppstandelsen kommer som en følge av blodet. Det er blodet som gjør oppstandelsen mulig, og oppstandelsen er beseglingen på blodets frelsende makt.

Det er betegnende at blodet som regel har en meget tilbaketrengt plass i teologi og forkynnelse hos de som ikke vil vite av stedfortredelsen. Det er ingen tilfeldighet. Det er uten tvil en likefram følge av hele standpunktet, for etter det er blodet ikke målet for Jesu komme, men bare et sideordnet ledd sammen med mange andre ledd i en sammenhengende rekke av betydningsfulle kjensgjerninger.

Gud gi oss en klar og sterk evangelisk forkynnelse som er full av tonene fra den nye sangen og som lærer syndere den fulle betydningen av det apostoliske ordet Gud være takk for sin usigelige gave.

(Kapitel fra "Gjennom Ild" af Johannes Brandtzæg - LUNDE & CO.S FORLAG - 1954 - Shafan 28-07-17)